

sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbngxwdW5hdmNofGd4OjZmZDFmM2Y1N2RiNjJlMGE (дата звернення: 26.01.2021)

4. Порядок здійснення семестрового контролю в Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А. С. Макаренка URL : <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbngxwdW5hdmNofGd4OjNhMzc5ODczMjkzNjM3ZDY> (дата звернення: 26.01.2021)
5. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / за ред. В. М. Кухаренка. Харків : «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.

Ярова С.,

здобувачка вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: доц. **Починок Є.А.**

ЗАСТОСУВАННЯ АКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ЕРГОНОМІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Реформування освіти в межах Нової української школи вимагає осучаснення освітнього середовища, яке сприятиме формуванню й розвитку особистості кожного школяра, організації комфортного й безпечного просторово-предметного оточення. У зв'язку з цим актуалізується питання ґрунтовної ергономічної підготовки учителів початкової школи. Ряд науковців (А. Ашерів, Т. Борисова, Є. Вороніна, Т. Сидоренко, Г. Сажко) акцентують увагу на ергономічній підготовці майбутніх фахівців педагогічної освіти.

Нині у професійній освіті посилюється інтерес до активних методів навчання, спрямованих на розвиток і стимулювання механізмів творчості особистості. Як свідчать дослідження ряду авторів та наш досвід, проблемний

виклад навчального матеріалу та застосування активних методів навчання сприяють творчому саморозвитку студентів, активізують вироблення їх власної позиції стосовно діяльності по прийняттю оптимальних рішень.

Майбутній учитель під час вивчення педагогічної ергономіки повинен уміти аналізувати інформаційно-предметне середовище, визначати основні напрямки створення комфортного середовища, порівнювати, проектувати і створювати оптимальні засоби навчання тощо. Для творчого саморозвитку студентів у процесі вивчення педагогічної ергономіки ми підбирали спеціальні завдання, задачі, ситуації [1], які стимулюють інтерес студента, відходять від одноманітних і шаблонних дій і спрямовані на самостійний пошук, вибір, створення чи проектування нового продукту для індивідуального досвіду самого студента. У процесі виконання творчих завдань з педагогічної ергономіки проявляються основні закономірності мисленнєвої діяльності людини, одночасно йде процес засвоєння і застосування знань, осмислення студентами своїх індивідуальних позицій у вирішенні завдань ергономічного характеру.

Широкого розповсюдженням серед активних методів навчання набули дидактичні ігри, які ми використовували для засвоєння понять майбутніми учителями у процесі вивчення педагогічної ергономіки. Ігрові заняття, на відміну від традиційних, посилюють самостійну роботу студентів, підвищують мотивацію їх навчання, розвивають ініціативу, стимулюють творче мислення, сприяють установленню співробітництва з викладачем, мають професійно-етичний аспект. Крім того, дидактичні ігри мають дві мети: одна - навчальна, інша спрямована на цілеспрямоване формування особистості, тобто виховна.

Дидактичні ігри, які ми використовували у процесі вивчення педагогічної ергономіки майбутніми учителями, ми класифікували наступним чином: ігри, які сприяють розумінню і запам'ятовуванню ергономічних термінів, понять,

визначень; ігри, які розвивають різні види сприймання (на основі досліджень Р.С.Сафіна) [2].

До першої групи ми, наприклад, віднесли гру «Ядро слова». На протязі занять студентам пропонується «ядро» слова - дві чи три послідовні літери в слові (наприклад, «тор», «асо»). По цьому ядру студенти повинні знайти ергономічні терміни - наприклад, конторка, засоби, комфортність тощо. Гру можна проводити групами. Якщо група вважає, що таких термінів не існує, то вони повинні повідомити про це. На виконання завдання дається 2-3 хв. (правильний термін + 1 бал, неправильний термін -1 бал, правильна відповідь «Таких термінів не існує» + 2 бали, неправильна відповідь «Таких термінів не існує» -2 бали, за відповідь «Зупини гру» - 1 бал; гра до 15 балів).

До другої групи ми віднесли асоціації, які розвивають мислення студентів, виявляють здібності нетривіально описати який-небудь ергономічний термін чи поняття. У ході занять студенти розбиваються на дві групи. Кожна група загадує термін чи поняття і описує його. Визначення поняття дається не більш, як у 5 варіантах. Потім одна з команд зачитує свої визначення, а інша повинна відгадати описане поняття. Потім команди міняються ролями. До складу цієї групи ми також включили криптограми, кросворди.

Досить часто використовували дослідницькі ігри на лекціях. Наприклад, до початку вивчення самої теми «Загальні уявлення про ергономіку як науку» чи «Педагогічна ергономіка в системі «людиназнавчих» наук» ми пропонуємо студентам на протязі 5-10 хвилин викласти власне розуміння проблеми. Звичайно, матеріал їм ще не відомий, тому не повинен оцінюватися. Але така інтуїтивна дослідницька діяльність включає їх пам'ять і уяву, напружує розумові сили, стимулює до нових, серйозних досліджень.

У процесі ергономічної підготовки ми використовували методи усного та письмового мозкових штурмів. Застосування даного методу у процесі вивчення педагогічної ергономіки формує уміння студентів приймати нестандартні

рішення при проектуванні інформаційно-предметного середовища учнів, висувати нові оригінальні ідеї. Метод письмового штурму, на відміну від усного, дає змогу уникнути психологічних бар'єрів (пристосування до думки або напрямку мислення інших) і тим самим стимулює народження нових оригінальних ідей майбутніх педагогів.

Отже, використання активних методів навчання ефективно впливає на вдосконалення творчого саморозвитку майбутніх учителів. Основною тактикою при підготовці завдань на ергономічну тематику є виховання у молоді свідомого, відповідального ставлення до майбутньої ролі учителя як організатора навчального процесу, який повинен створити умови для підвищення працездатності, забезпечити функціональний комфорт учнів під час навчального процесу.

Список використаних джерел

1. Карапузова Н. Д. Основи педагогічної ергономіки: навчально-методичний посібник для студентів психолого-педагогічного факультету // Н. Д. Карапузова, Є. А. Починок. – Полтава: ПНПУ, 2015. – 76 с.
2. Сафин Р. С. Проектирование эргономических технологий обучения студентов инженерно-строительных специальностей: монография / Р. С. Сафан. – Казань: КГУ, КГАСА, 2001. – 310 с.